

Програма за прозрачност и антикорупционни реформи на Община Хасково 2024-2029

I. Въведение

Уязвимостта към корупция, изразяваща се в пропуски в ефективната прозрачност, както и в неефективно използване на механизмите за превенция и борба с корупцията и ниските нива на гражданска ангажираност, представляват опасност за местната демокрация и доверието на гражданите в общинските институции.

Базирайки се на:

- Принципния ангажимент да се работи за по-голяма прозрачност, достъпност, антикорупционни мерки и ангажираност на гражданите, залегнал в Пакта за превенция и противодействие на корупцията на общинско ниво, подписан от кмета на Община Хасково г-н Станислав Дечев на 12 февруари 2024 г. на Втората национална конференция на IRI "Борба с уязвимостите към корупция на общинско ниво", която се проведе в София, България;
- и
- констатациите и препоръките в доклада "Оценка на уязвимостите към корупцията на общинско ниво в България, второ издание: изследване на пет български общини", публикуван от IRI през декември 2023 г.;

тази Програма за прозрачност и антикорупционни реформи е разработена и приета с консенсус от работната група в Община Хасково, която се състои от представители на общинската администрация, Общинския съвет и гражданското общество.

Това е стратегически документ, в който се предлагат прагматични краткосрочни и по-дългосрочни реформи, насочени към повишаване на ефективната прозрачност и гражданското участие, за да се преодолее уязвимостта към корупцията. Всяка реформа включва преглед на нейната обосновка, цел, времева рамка и процес на внедряване.

Настоящата Програма от реформи има за цел да информира и стимулира процес на промяна чрез прилагане на реформи в Община Хасково, което в следствие ще промени нагласите на гражданите по отношение на местната общинска администрация.

II. Краткосрочни реформи¹

Реформа 1: Провеждане на кампании за гражданско образование

Обосновка на предлаганата реформа:

Гражданите в Община Хасково са демотивирани да участват в консултативните процеси. Преобладава негативизъм и слабо познание на възможностите за участие от една страна, от друга - неразбиране на правомощията на кмета, общинската администрация и Общинския съвет, на административните процедури и срокове и т.н. Общината отчита парадокса, че колкото по-прозрачна става тя, толкова по-силно изразени са недоверието и скептицизмът на гражданите. Поради тези причини е необходимо гражданско образование, което да изгради разбиране и информираност у гражданите, да ги мотивира да участват, а с времето да спомогне и за повишаване на доверието в местните институции.

Цел: Информирание на гражданите за техните права и съществуващите възможности за участие в процеса на вземане на решения в общината, включително информация за начина, по който тези възможности работят, кои видове принос са ценни и как се разглеждат предложенията на гражданите. В реализирането на тази реформа Община Хасково ще постави акцент върху гражданското образование на младите хора и насърчаване на гражданското участие чрез образователни инициативи.

Тази реформа цели повишаване на участието на гражданите в процесите на консултиране на общинско ниво, както и повишаване на гражданското доверие и ангажираност.

Реформата ще търси, наред с други, постигането на следните резултати:

- Повишаване на присъствието на гражданите на заседанията на Общинския съвет и обществените консултации.
- Укрепване на легитимността и доверието в членовете на Общинския съвет и служителите на администрацията.

Процес:

- Разработване на план за информационна дейност, който включва календар на планираните дейности (пресконференции, предавания на живо, въпроси и отговори, общи събрания и т.н.).

Планът следва да включва следните дейности:

- Организиране на „Дни на отворените врати“ в Общинския съвет (подобно на „Дни на отворените врати“ в общината), в рамките на които активни младежи, например членове на Училищни и/или Ученически съвети да участват в

¹С хоризонт за изпълнение от една година.

заседания на комисиите при разглеждане на въпроси и теми, които засягат младите хора;

- Провеждане на изнесени часове по предмета гражданско образование (изучаван в 11-ти и 12-ти клас) в Общинския съвет и присъствие на ученици на сесии на Общинския съвет;
- Насърчаване на работата на Общинския младежки съвет;
- Общината да ангажира по-активно Младежкия център с инициативи за гражданско образование и участие на младите хора;
- Общината да подкрепи организациите на гражданското общество (ОГО) (например чрез осигуряване на пространство в Младежкия център и координация между Младежкия център, училищата и ОГО) за провеждане на информационни срещи за представяне на възможностите за младежки обмен по програма Еразъм и други подобни;
- В рамките на информационните срещи в малките населени места по проект „Граждански бюджети“, изпълняван от Фондация Хало, да се включат (след предварително съгласуване с кметовете и кметските заместници) теми за правомощията и функциите на кмета, общинската администрация и Общинския съвет; за гражданските права и задължения²;
- Ангажиране и включване на доброволци от Общинския младежки съвет в образователните кампании, особено в малките населени места.
- Изпълнение на информационните дейности.

Ресурси:

- Правен опит.
- Експертен опит в областта на връзките с обществеността/комуникациите.
- Опит в мобилизирането на общността.
- ИТ подкрепа, при необходимост.
- Възможно използване на общински помещения.

Роли и отговорности:

- **Община:** Експертите в областта на връзките с обществеността/комуникациите разработват и изпълняват плана за информационна дейност под ръководството на кмета на общината. Общинските съветници могат да бъдат канени да участват на доброволен принцип според темите на информационните дейности.
- **Гражданско общество:** Медите играят важна роля в оповестяването на събитията; групите във Фейсбук и местните сдружения могат допълнително да разгласят календара сред членовете си; лидерите на общността могат да действат като посредници при информационните дейности, рамо до рамо с общинските служители.

²Този компонент може да стартира от 01.03.2024г. още преди официалното приемане на тази програма.

Реформа 2: Разработване на институционална комуникационна стратегия

Обосновка на предлаганата реформа:

Въпреки усилията на общината към прозрачност и откритост се усеща дефицит в разбирането на гражданите на процесите за вземане на решения и аргументацията на конкретни решения. Споделената от общината информация не винаги отговаря на нуждите и интереси на гражданите, понякога не достига до достатъчно широк кръг жители или не е поднесена по достъпен начин. Затова Община Хасково има нужда от институционална комуникационна стратегия, съобразена със спецификите на местния контекст, с ясно дефинирани целеви групи, комуникационни инструменти, канали за комуникация и послания.

Цел: Формулиране на ясни приоритети и насоки за общинските служители по отношение на съдържанието, каналите и аудиторията, с която трябва да осъществяват връзка.

Тази реформа ще търси постигането на следните резултати:

- Общинските комуникационни продукти се появяват по-редовно и са с по-достъпно съдържание.
- Гражданите разбират по-добре какво прави общината и защо.
- Възприятието на гражданите за откритостта и отзивчивостта на общината се повишава.

Процес:

- Анализ на комуникационните нужди на общината въз основа на преглед на текущото присъствие в медиите и социалните мрежи, брандинга и имиджа, посланията и аудиторията.
- Разработване на стратегия, включваща послания, съдържание, канали (например уебсайт, Facebook, пресконференции, интервюта и т.н.), аудитория и план за действие.
- Проучване на добри практики на други общини и включване на дейности, съобразени със спецификите на местния контекст в Комуникационната стратегия на община Хасково.
- Официално утвърждаване на стратегията от кмета на общината.
- Обучение на общинския персонал за стратегията и осигуряване на допълнителни ресурси, ако е необходимо.
- Започване внедряването на стратегията.

Ресурси:

- Експертен опит в областта на комуникациите, включително връзки с медиите, управление на социалните медии.
- ИТ подкрепа.

Роли и отговорности:

- **Община:** Служителите, отговарящи за връзките с обществеността/комуникациите, ръководят техническата страна на изпълнението, като кметът официално одобрява стратегията, а висши общински служители/ръководители (например заместник-кметът) контролират изпълнението. Ако стратегията включва Общинския съвет, след одобрението от кмета документът трябва да се представи за приемане от Общинския съвет.
- **Гражданско общество:** Консултации с представители на медиите следва да се провеждат през целия процес, тъй като те са основните посредници в комуникационната стратегия; членовете на общността биха могли да бъдат част от анализа на комуникационните потребности, давайки представа за начина, по който гражданите получават съобщенията от общината; неправителствени организации или предприятия с фокус върху медиите биха могли да предоставят технически съвети.

III. Средно- и дългосрочни реформи³

Реформа 3: Укрепване на процеса на обществени консултации

Обосновка на предлаганата реформа:

Община Хасково среща предизвикателства по отношение на гражданската ангажираност и доверие към местните институции. Гражданите са слабо ангажирани, преобладава пасивност при обществените обсъждания и консултации, като същевременно се наблюдава изразяване на граждански позиции в неформалните канали за комуникация (напр. социалните мрежи). Община Хасково следва да засили и укрепя процеса на обществени консултации и да насърчи участието на гражданите в процеса на вземане на решения чрез използване на формалните механизми за участие.

Цел: Разработване и прилагане на по-всеобхватен и съвещателен подход към обществените консултации с участието на гражданите в процеса на формулиране на приоритети, приемане на политики и мониторинг на тяхното въздействие.

Тази реформа цели повишаване на нивата на гражданско участие, както и гражданското доверие и ангажираност.

Реформата ще цели постигането на следните резултати:

- Повишени нива на участие на гражданите в обществените консултации.
- По-голяма роля на обратната връзка от гражданите в процеса на формулиране на общинските политики.
- Засилено доверие на гражданите в общинските институции.

³С хоризонт за изпълнение от две до пет години.

Процес:

- Анализ на силните и слабите страни на настоящия подход по отношение на обществените консултации и заседанията на Общинския съвет, като се определят възможностите за подобрене.
- Подобряване на процеса на провеждане на обществени консултации чрез формулиране на цялостен подход, който създава няколко етапа на участие на гражданите, както и ясен механизъм за обратна връзка по отношение на предложенията/реакциите на гражданите и предложенията/действията на общината, като включва следните детайли:
 - В рамките на проект на Сдружение „Алианс за регионално сътрудничество и развитие“ е създаден Обществен съвет към кмета, чиято цел е да насърчи гражданското участие при формулирането, изпълнението и мониторинга на общински политики. Работата на този Обществен съвет следва да продължи, като се обмисли и включването му в наръчник за консултативните процеси.
 - Разработване на подход за проактивна комуникация на Общинския съвет с организации на гражданското общество със специфична експертиза по предстоящите за разглеждане теми;
 - Тестване на модел на „Група за обществени обсъждания“ в социалните медии, където да се публикуват въпроси и теми за обществено обсъждане. В тази група се очаква да участват хора, които са реално заинтересовани и могат да допринесат с конструктивни предложения;
 - Проучване на възможността за назначаване на служител за връзки с обществеността на Общинския съвет.
- Официално приемане на новия подход (например чрез наредба или наръчник).
- Обучение на съответния персонал за новия подход.
- Разработване на медийни материали за разгласяване на новия процес на консултации.
- Разгръщане на новия подход.

Ресурси:

- Правен опит.
- Експертиза и обучение в областта на модеризирането/мобилизирането на общността.
- Подкрепа в областта на връзките с обществеността/комуникациите, ако е необходимо.

Роли и отговорности:

- **Община:** Правните експерти и общинските служители, отговарящи за консултациите, разработват техническия подход с изричната подкрепа на кмета и Общинския съвет; за успешното прилагане на новия подход общинските служители трябва да бъдат обучени. Връзки с обществеността/комуникация трябва да се осъществяват през целия процес.
- **Гражданско общество:** Общината би могла да се консултира с гражданите относно новия подход, както и да работи с местни или национални ОГО с опит в модеризирането и мобилизирането на общността.

Реформа 4: Въвеждане на Механизъм за повишаване на прозрачността на обществени поръчки

Обосновка на предлаганата реформа:

Гражданите често срещат трудност в намирането на информация относно провеждането на обществени поръчки, както и относно възложените дейности след провеждане на обществени поръчки и за проследяване на изпълнението на договорите, сключени след тези процедури, особено по отношение на качеството на изпълнение и спазване на крайните срокове.

Цел:

Повишаване на прозрачността относно фирмите, които печелят обществени поръчки и условията при които се сключват договорите, както и качеството и времето на тяхното изпълнение.

Процес:

Разработването на процедура за предоставяне на информация относно обществени поръчки:

- При провеждане на обществени поръчки да се предоставя информация относно критериите и процеса на избор, която да бъде публикувана на сайта на общината и в социалните медии;
- Да се определи ключова информация, която да бъде публикувана след приключване на всяка обществена поръчка както на сайта на общината, така и в социалните медии;
- Да се определят формата/ите и каналите за навременно публикуване на тази информация;
- Да се определят отговорни служители за навременното споделяне на тази информация в достъпен формат по определените от общината канали;
- Да се оцени ефекта от прилагането на мярката и при необходимост да се приложат коригиращи действия.

Ресурси:

- Правен опит, с фокус върху провеждане на обществени поръчки.
- Експертен опит в областта на комуникациите, включително връзки с медиите, управление на социалните медии.
- ИТ подкрепа.

Роли и отговорности:

- **Община:** Експерти и общински служители ще разработят и разгърнат Механизма.
- **Гражданско общество:** Общината ще консултира с гражданите и организации на гражданското общество ефекта от прилагането на мярката.

--- край на документа ---